

25. Strategi for grøn frivillighed (2009-134040)

Forvaltningen ønsker i højere grad at involvere københavnere i byens parker. I en tid med stigende hærværk og affaldsproblemer i parkerne ønsker forvaltningen med en strategi for grøn frivillighed at sætte fokus på borgerinddragelsen.

INDSTILLING OG Beslutning

Teknik- og Miljøforvaltningen indstiller, at Teknik- og Miljøudvalget godkender

1. at forvaltningens udkast til strategi for grøn frivillighed i 2010 (bilag 1) bliver grundlaget for inddragelsen af frivillige i Københavns parker.

Problemstilling

I en opgørelse over fordelingen af timeforbruget i Center for Park og Natur ses det tydeligt at medarbejderne bruger uforholdsmæssig meget tid på renhold i forhold til gartnerisk vedligehold i parkerne. Eksempelvis i område Øst (Østerbro og Nørrebro) bruger medarbejderne 65 % af arbejdstiden på renholdesarbejde og kun 35 % på gartnerisk vedligehold (se bilag 2). Dette forhold i tidsforbruget ønsker forvaltningen at ændre, så medarbejderne i parkerne kan bruge størstedelen af arbejdstiden på at vedligeholde planter, søer og træer i parkerne frem for at samle affald op.

En af målsætningerne i Miljømetropolen er at københavnere i 2015 skal besøge byens parker dobbelt så meget i forhold til i dag. Miljømetropolen understøttes med forvaltningens udkast til en strategi for grøn frivillighed, hvor alle byens borgere inviteres ud, for at tage del i Københavns grønne byudvikling.

Løsning

Hvad ønsker vi at opnå med en strategi?

Det overordnede formål med strategien for grøn frivillighed er at engagere og involvere københavnere i byens grønne parker, så borgerne oplever et større ejerskab til parkerne og derigennem tager et større ansvar for parkerne. Det er ikke hensigten at borgerne skal overtage kommunens opgaver, men at de skal være med til at gøre parkerne til et endnu bedre sted at være, gennem lokalt engagement og ejerskab.

Erfaringer fra bl.a. New York og Sheffield viser at det lokale ejerskab har en positiv afsmittende effekt på parkbrugernes adfærd, hvilket konkret betyder at forvaltningens medarbejdere i højere grad kan fokusere på vedligeholdelse frem for oprydning og renholdelse efter affald og hærværk i parkerne.

Strategien for grøn frivillighed hviler på to ben. Det ene er ønsket om at ændre den negative udvikling, så graden af hærværk og mængden af affald i parkerne falder. Det andet er ønsket om at motivere borgerne, så de i 2015 besøger og bruger byens parker dobbelt så meget i forhold til i dag.

Handlingsplan for aktiviteter

Forvaltningen fremlægger her den operationelle del af strategien: en handlingsplan, der ganske kort beskriver de aktiviteter forvaltningen foreslår at igangsætte i 2010, i prioriteret rækkefølge, for at opfylde formålet. En nærmere beskrivelse af aktiviteterne kan læses i bilag 1:

1. To årlige frivillighedsdage i byens parker skal afholdes i foråret og efteråret 2010
2. Indgåelse af offentlig-private partnerskaber, hvor firmaer kan forpligte sig på Corporate Local Environmental Responsibility, skal ske i foråret og efteråret 2010.
3. Etablering af venneforeninger for legepladser og lommeparker, skal ske i løbet af sommeren 2010.
4. Konference og basar om frivilligt engagement i byens grønne områder skal afholdes sommeren 2010.
5. Indgåelse af lokale aftaler om drift og håndhævelse af regler i et område, eksempelvis en hundeforening omkring et fritløbsområde, skal ske i løbet af foråret 2010.
6. Oprettelse af ”Den grønne frivillighedsportal” på nettet, skal ske i foråret 2010.

Nyt koncept i København

Arbejdet med frivillige i byens parker er forholdsvist nyt og uprøvet i en københavnsk kontekst. Derfor ønsker forvaltningen at være åbne overfor andre eller flere aktiviteter som måtte vise sig relevante, når erfaringerne fra de første aktiviteter indhentes. Inddragelse af frivillige i parker er bl.a. kendt fra New York, hvor frivillige årligt bruger 1 mio. timer i byens parker og hvor der er ansat 20 medarbejdere til at facilitere og uddanne frivillige i at danne venneforeninger, bistå med mødeindkaldelser og generalforsamlinger. Forvaltningen har med denne strategi forsøgt at tilpasse mål og aktiviteter til København.

Forvaltningen har allerede gjort sig nogle få, men positive, erfaringer omkring inddragelse af frivillige, bl.a. i forbindelse med registreringen af flagermus i Fælledparken, vandkvalitetsmålinger i Stadsgraven og beskæring af roser i Valbyparken op til årets rosenkåring.

For kort tid siden, d. 13. oktober 2009, afholdt forvaltningen arrangementet ’Det er din park’ i Fælledparken, hvor ca. 50 frivillige mødte frem og deltog i forskellige aktiviteter, bl.a. plantning af stauder, bygning af flagermus- og fuglekasser og oprydning af affald i søen. Det var første gang at arrangementet af den karakter blev afprøvet og tilbagemeldingerne fra de fremmødte frivillige var meget positive.

Fordele ved inddragelse af frivillige

Forvaltningen forventer at inddragelsen af frivillige vil skabe et stærkere lokalt ejerskab til parkerne, en større ansvarsfølelse overfor de grønne områder og en endnu bedre dialog og gensidig forståelse med borgerne om driften af byens parker.

Når borgere inddrages og engageres i byens parker viser erfaringer fra bl.a. New York at problemer med hærverk falder og besøgstallet samt trygheden i parken stiger. Det vil forekomme sværere for

borgere at behandle parkerne dårligt, hvis de selv, eller nogen de kender, lægger kræfter i at holde den lokale park ren og pæn. Dette lokale ejerskab ønsker forvaltningen at hjælpe på vej med en strategi for grøn frivillighed.

Økonomi

Udarbejdelsen af en strategi for grøn frivillighed er udført inden for driftsbudgettet. Forvaltningen forventer at der vil være en række udgifter i forbindelse med iværksættelsen af aktiviteterne bl.a. afholdelse af konference, udvikling af en grøn frivillighedshjemmeside og assistance i forbindelse med oprettelse af venneforeninger på legepladser og lommeparker, som forvaltningen ikke kan løse indenfor driftsbudgettet. Forvaltningen vil derfor søge fondsmidler til realisering af aktiviteterne i strategien for grøn frivillighed. Erfaringer fra New York viser at der er gode erfaringer med at have en udadrettet medarbejder til at varetage tovholderfunktionen i arbejdet med inddragelse af frivillige.

Såfremt der ikke indhentes eksterne fondsmidler, vil forvaltningen i første omgang kun være i stand til at gennemføre den første prioritet, de årlige frivillighedsdage i parkerne.

Erfaringerne fra New York viser at inddragelsen af frivillige har en positiv effekt på ressourceforbruget mellem renholdelse og vedligeholdelse. Forvaltningen forventer derfor at flere ressourcer kan sættes ind på gartnerisk vedligeholdelse ved at inddrage frivillige københavnere.

Videre proces

Såfremt udvalget godkender udkastet til en strategi for grøn frivillighed, vil forvaltningen igangsætte projekteringen af aktiviteterne i prioriteret rækkefølge.

Hjalte Aaberg

/Jon Pape

bilag

[Bilag 1: Strategi for grøn frivillighed](#)

